

Aan Groene Hart Rekenkamer
t.a.v. De heer drs. B. Steur

Bezoekadres
Huis van de Stad, Burgemeester Jamesplein 1

Postadres
Postbus 1086, 2800 BB Gouda

afdeling
Concernstaf

telefoon

gouda
13 mei 2025

contactpersoon
J. Pruyt

uw kenmerk

ons kenmerk
Zaak 1452570

onderwerp
Bestuurlijke reactie rekenkameronderzoek 'Sturen op Indicatoren'

verzonden

Geachte heer Steur,

De Groene Hart Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar het gebruik van indicatoren in de begroting van de gemeente Gouda. Het college van burgemeester en wethouders bedankt de Rekenkamer voor dit onderzoek en de aanbevelingen. Het is positief dat de Rekenkamer constateert dat de gemeente de afgelopen jaren concrete stappen heeft gezet in de ontwikkeling en het gebruik van indicatoren. Deze erkenning sterkt het college in de ingezette lijn om het sturen op basis van indicatoren verder te verbeteren.

Doorontwikkeling is in gang gezet

De gemeente werkt sinds enkele jaren actief aan het verbeteren van de bruikbaarheid en toepassing van indicatoren voor de sturing. Een belangrijke stap in deze ontwikkeling is de introductie van een set eigen indicatoren. Deze zijn opgenomen in de begroting 2024–2027 en gekoppeld aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's). Deze indicatoren zijn in samenspraak met de gemeenteraad opgesteld.

Voor de volgende collegeperiode ligt de ambitie om deze ontwikkeling voort te zetten. De volgende verbeterpunten worden daarbij centraal gesteld:

- Een betere koppeling tussen beleidsdoelen en bijbehorende indicatoren;
- Een vollediger en consistentere gebruik van indicatoren in de begroting;
- Een betere duiding van trends en ontwikkelingen, inclusief oorzaken;
- Een betere aansluiting bij de informatiebehoefte van de gemeenteraad;

Een belangrijke randvoorwaarde voor verdere verbetering is de formulering van concrete en meetbare doelen in een nieuw bestuursakkoord en/of collegeprogramma. Hoe specifieker de doelen worden geformuleerd, hoe beter deze te vertalen zijn naar bruikbare indicatoren. Het is het overwegen waard om in de volgende collegeperiode te verkennen hoe doelen SMART(er) kunnen worden geformuleerd.

Een mogelijkheid hierbij is om te werken met een (college)uitvoeringsprogramma waarin doelen, resultaten en indicatoren in samenhang zijn uitgewerkt. Ook is het wenselijk om bij de ontwikkeling van nieuw beleid nadrukkelijker een verbinding te leggen met bestaande indicatoren. Daarmee wordt de beleidsinhoud beter verbonden met de beschikbare sturingsinformatie.

Indicatoren als onderdeel van bredere sturing

De indicatoren zijn niet alleen in de begroting zichtbaar, maar maken ook onderdeel uit van diverse andere rapportages. Voorbeelden hiervan zijn de voortgangsrapportage sociaal domein en de jaarrapportage integraal veiligheidsplan. In deze documenten worden indicatoren gebruikt om maatschappelijke ontwikkelingen te monitoren en van duiding te voorzien.

Daarnaast werkt de gemeente aan de totstandkoming van een integrale rapportage: de Staat van de Stad. Hierin wordt aan de hand van indicatoren inzicht gegeven in ontwikkelingen op onder andere het gebied van demografie, gezondheid, wonen, duurzaamheid en veiligheid. Ook wordt onderzocht hoe de Staat van de Stad ontsloten kan worden via de bestaande digitale omgeving "Gouda in Cijfers".

Gouda in Cijfers biedt een centrale en toegankelijke omgeving waarin dashboards en data over uiteenlopende beleidsterreinen worden ontsloten. In juni 2024 is het SDG-dashboard toegevoegd, dat inzichtelijk maakt hoe Gouda ervoor staat ten opzichte van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen. Dit dashboard is in samenwerking met de gemeenteraad tot stand gekomen. Daarnaast bevat Gouda in Cijfers onder meer de verder doorontwikkelde stadspeiling en de Leefbaarheidscirkel. Het college zet in op het verder ontwikkelen van Gouda in Cijfers, zodat deze omgeving nog beter kan bijdragen aan sturing, monitoring en het gesprek tussen college en raad. Op deze manier ontstaat een samenhangend geheel waarin beleidsdoelen, indicatoren en monitoring elkaar versterken.

Een belangrijke nuance bij indicatoren

Het gebruik van indicatoren en streefwaarden is gebaseerd op het uitgangspunt van een planbare en meetbare wereld. Het college onderkent echter dat niet alles wat de gemeente belangrijk vindt of uitvoert, ook daadwerkelijk meetbaar is. Zeker bij outcome-indicatoren is het vaak niet mogelijk om een directe relatie te leggen tussen gemeentelijke activiteiten en maatschappelijke effecten. Deze nuance blijft essentieel bij de verdere doorontwikkeling van het sturen op indicatoren.

Samen met de raad verder verbeteren

De gemeenteraad geeft aan nog te zoeken hoe indicatoren kunnen bijdragen aan sturing en het gesprek over maatschappelijke resultaten. Het college ziet dit als een gezamenlijke opdracht. Door met de raad het gesprek te voeren over de verdere verbetering van de indicatoren, kan beter worden aangesloten op de informatiebehoefte van de raad. Net zoals dat ook al is gebeurd met het Global Goals dashboard.

Bij de vaststelling van de huidige set indicatoren in 2023 is afgesproken dat deze gedurende de collegeperiode gehandhaafd zouden blijven. Daarbij is ook afgesproken dat in de aanloop naar de nieuwe begroting (2027) een voorstel voor een nieuwe set indicatoren zou worden voorbereid. Dit voorstel wordt in 2026 opgesteld, in samenspraak met de gemeenteraad. Het doel is om de indicatoren beter te laten aansluiten op de informatiebehoefte van de raad en bij te dragen aan sturing op doelen en maatschappelijke opgaven.

Bovendien sluit deze actualisatie aan bij de nieuwe beleidsdoelen die voortkomen uit het volgende bestuursakkoord of collegeprogramma. Deze werkwijze draagt bij aan een herkenbare en samenhangende informatievoorziening die de raad ondersteunt in haar kaderstellende en controlerende rol.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Gouda,

de secretaris,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'R' and 'C' followed by a long horizontal stroke.

drs R.C. (Ruud) Bakker

de burgemeester,

A handwritten signature in black ink, featuring a stylized 'P' and 'V' followed by a long horizontal stroke.

mr drs P. (Pieter) Verhoeve